

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„СИСТЕМА ЗА НАЦИОНАЛНО СТАНДАРТИЗИРАНО
ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Едно от най-важните от условия за развитие на системата на училищното образование е функционирането на модерна, ефективна и обективна система за контрол и оценка на качеството на постигнатите в образователния процес резултати. Провеждането на външното оценяване дава възможност за обективна оценка на постигнатите резултати на учениците, както и за установяване на степента на постигане на държавните образователни стандарти за общообразователна и за профилирана подготовка и на очакваните резултати, заложи в учебните програми.

Наличието на национална система за външно оценяване позволява да се съизмерват постиженията на учениците от един випуск в различните училища, да се правят изводи за качеството на преподаването в училището и за качеството на работата на отделния учител, да се съпоставят резултатите на учениците от различни випуски, да се правят изводи за тенденциите в подобряване качеството на образованието в национален мащаб.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Цел на програмата:

Основната цел на Програмата е осигуряване на условия за провеждането на задължителното оценяване на знанията и уменията на учениците в края на всеки образователен етап чрез национални стандартизирани тестове.

През учебната 2021 – 2022 година предстои провеждане на:

- национално външно оценяване (НВО) на всички ученици в края на IV клас (по български език и литература и по математика);
- НВО на всички ученици в края на VII клас (по български език и литература, по математика и по желание – по чужд език); резултатите от НВО по български език и литература и по математика в края на VII клас ще бъдат използвани за класиране на учениците в държавни и в общински училища;

- НВО на всички ученици в края на X клас (по български език и литература и по математика), както и по желание на ученика – по чужд език и по информационни технологии за измерване на дигитални компетентности;
- държавни зрелостни изпити (ДЗИ) на всички ученици от XII клас, организирани в две сесии.

2.2. Обхват на програмата: Национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **6 840 000 лв.**

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Министерството на образованието и науката
- Регионалните управления на образованието
- Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование
- Националният STEM център
- Националният център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Програмата включва следните основни дейности:

- Съдържателно осигуряване
- Оценяване
- Материално, техническо и организационно осигуряване
- Информационно осигуряване

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

По Програмата се финансират следните разходи:

1. За дейност „Съдържателно осигуряване“:

- за провеждане на обучения за изработване и за експертна оценка на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- за изработване на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- за апробиране на тестовите задачи за НВО и за ДЗИ;
- за експертна оценка на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- за съставяне на изпитни материали за НВО и за ДЗИ.

2. За дейност „Оценяване“:

- проверяване и оценяване на изпитните работи от НВО и за ДЗИ – осигуряване на възнаграждения, пътни и дневни разходи на лицата, ангажирани в националните и регионалните комисии за оценяване на изпитните работи и комисиите за засекретяване и разсекретяване на изпитните работи.

3. За дейност „Материално, техническо и организационно осигуряване“:

- създаване, отпечатване, разпространение на изпитните комплекти за НВО и за ДЗИ;
- размножаване на изпитните материали за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване на помощни материали и на консумативи за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване на изпитния процес за ученици със специални образователни потребности;
- подготовка на центрове и създаване на условия за проверяване и оценяване на изпитните работи за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване (изграждане, доставка и/или поддържане) на информационна и комуникационна инфраструктура за целите на НВО и ДЗИ;
- осигуряване на лекари педиатри и юристи, участващи в комисии за насочване на ученици с хронични заболявания или с физически и сензорни увреждания.

4. За дейност „Информационно осигуряване“:

- анализ и обсъждане на резултатите от НВО и от ДЗИ;
- информационна кампания за НВО и за ДЗИ.

Средствата за обезпечаване на дейностите по Програмата се разпределят съгласно план-сметка, утвърдена от министъра на образованието и науката.

Етапи на финансиране

Финансирането на бенефициентите се извършва на база утвърдената план-сметка. На бенефициентите могат да бъдат предоставени авансово средства за изпълнение на дейностите, а окончателното финансиране им се предоставя след реално извършен или начислен разход.

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на дейностите по програмата е до **31.12.2022 г.**

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

- Наличие на актуални данни за състоянието на образователната система и възможност за проследяване на тенденциите и приложение на контролни механизми с цел

усъвършенстване на провежданите политики;

- Обективна оценка на работата на учителите въз основа на резултатите на учениците;
- Реални данни за подготовката на учениците;
- Равнопоставеност на учениците при провеждането на стандартизирано оценяване.

8.2. Показатели за изпълнение:

- Брой ученици, участвали в НВО в края на IV клас – 55 000;
- Брой ученици, участвали в НВО в края на VII клас – 55 000;
- Брой ученици, участвали в НВО в края на X клас – 45 000;
- Брой ученици, положили държавните зрелостни изпити – 50 000.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

На всеки един от бенефициентите се възлага със заповед или с писмо изпълнение на конкретни дейности, свързани с организацията и провеждането на НВО и/или на ДЗИ. Предоставянето на средства на бенефициентите се извършва след писмена заявка от тях за необходимите средства за изпълнението на възложените дейности или след инициране на разход по утвърдената план-сметка от дирекция в МОН, отговаряща за конкретна дейност по Програмата. Заявките се изпращат в МОН и след преглед за съответствие с писмото или заповедта за възлагане на дейността/дейностите, бенефициентите получават финансиране по Програмата.

За изчисляване на необходимите средства за изплащане на възнаграждения, осигурителни плащания от работодателя, дневни и пътни разходи на ангажираните лица, регионалните управления на образованието получават необходимата информация (проверени и оценени изпитни работи, отработени дни от членовете на комисиите и др.) от дирекцията, отговаряща за дейностите по проверката и оценяването на изпитните работи в МОН.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.